



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 518/2011-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 9. novembra 2011 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. E. L., Ž., zastúpenej advokátom JUDr. Ing. J. L., Ž., vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd v konaní vedenom Okresným súdom Žilina pod sp. zn. 1 Er 147/2011 a jeho uznesením z 22. septembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. E. L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 31. októbra 2011 doručená sťažnosť JUDr. E. L. (ďalej len „sťažovateľka“) vo veci namietaného porušenia základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa

čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) v konaní vedenom Okresným súdom Žilina (ďalej len „okresný súd“) pod sp. zn. 1 Er 147/2011.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka je účastníčkou konania na strane odporcu v 5. rade vedeného okresným súdom pod sp. zn. 2 C 155/2011, v ktorom bolo 28. júna 2011 uznesením vyhovené návrhu na nariadenie predbežného opatrenia. Proti tomuto uzneseniu podala sťažovateľka odvolanie.

«Napriek tomu, že toto uznesenie nebolo zákonným spôsobom doručené všetkým odporcom, súd na tomto uznesení vyznačil predbežnú vykonateľnosť dňa 15. 7. 2011, nasledovne:

Odporca v rade 1. 14. 7. 2011

Odporca v rade 5. 30. 6. 2011

Na základe horeuvedeného uznesenia... podali navrhovatelia prostredníctvom právnej zástupkyne... návrh na vykonanie exekúcie dňa 12. 7. 2011, ktorý podali exekútorovi Mgr. B. J. ... pričom na návrhu je dátum podania 13. 7. 2011, rukou prepísaný na 14. 7. 2011...

K návrhu na výkon exekúcie bol však pripojený „exekučný titul“ kde predbežná vykonateľnosť voči odporcyni v rade 1. je vyznačená dňa 14. 7. 2011 a nie tak ako je uvedené v návrhu na výkon exekúcie dňa 29. 6. 2011.

Exekútor dňa 26. 7. 2011 podal na súd žiadosť o udelenie poverenia na výkon exekúcie, pričom súdu doručil návrh na výkon exekúcie, ako aj exekučný titul.

Okresný súd v Žiline dňa 1. 8. 2011 poveril súdneho exekútora Mgr. B. J. vykonaním tejto exekúcie.

Následne exekútor dňa 18. 8. 2011 vydal upovedomenie o začatí exekúcie, ktoré doručil obom „povinným“.

Týmto upovedomením zároveň zakázal povinným, aby odo dňa doručenia nakladali so svojim majetkom, ktorý podlieha exekúcii a taktiež vyzval na zaplatenie trov exekúcie vo výške 911,32 €.

Obe „povinné“ sme podali proti tomuto upovedomeniu v zákonnej lehote námietky proti exekúcii ako aj námietky proti trovám exekúcie...

Následne súd oznámením zo dňa 30. 8. 2011 uznal pochybenie pri doručovaní predmetného „exekučného titulu“ a na záver uviedol, že tento „exekučný titul“ ku dňu 30. 8. 2011 nie je vykonateľný.

V zmysle horeuvedeného navrhovateľa podali dňa 14. 9. 2011 podanie, ktorým zobrali návrh na výkon exekúcie späť.

Súd uznesením zo dňa 22. 9. 2011, doručené právnomu zástupcovi „povinných“ JUDr. J. B. dňa 05. 10. 2011 exekučné konanie zastavil...

Súd o našich námietkach zo dňa 9. 9. 2011 nerozhodol z dôvodu „že takéto rozhodnutie považoval za nadbytočné“».

Podľa názoru sťažovateľky okresný súd nepostupoval v napadnutom exekučnom konaní v súlade so zákonom, pretože „pred vydaním poverenia exekútorovi vôbec neexistoval, či odporcovia svoju povinnosť uloženú nevykonateľným rozhodnutím splnili alebo nie“.

Sťažovateľka zároveň poukázala na „zásadný rozpor“ medzi návrhom na vykonanie exekúcie a exekučným titulom, ktorý si okresný súd mal všimnúť a presvedčiť sa, či údajný exekučný titul je skutočne vykonateľný. Ďalší nedostatok konania sťažovateľka vidí v skutočnosti, že okresný súd rozhodol o zastavení exekúcie bez rozhodnutia o ňou vznesených námietkach.

Sťažovateľka na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti navrhuje, aby ústavný súd rozhodol nálezom, v ktorom vysloví porušenie označených práv a prizná jej primerané finančné zadosťučinenie v sume 100 000 €, ako aj úhradu trov právneho zastúpenia.

Z priloženého uznesenia okresného súdu č. k. 1 Er 147/2011-64 z 22. septembra 2011 vyplýva, že okresný súd exekúciu v predmetnej veci v zmysle § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku zastavil z dôvodu späťvzatia návrhu na jej vykonanie. O trovách exekučného konania rozhodol tak, že oprávnení musia nahradiť trovy právneho zastúpenia povinných, t. j. aj samotnej sťažovateľky.

Podľa zistenia ústavného súdu sťažovateľka proti uzneseniu o zastavení exekučného konania podala v časti výšky náhrady trov odvolanie.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľov. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, návrhy podané oneskorene, ako aj návrhy zjavne neopodstatnené môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

1. O zjavnej neopodstatnenosti návrhu možno hovoriť vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať ten, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený preskúmať a posudzovať ani právne názory všeobecného súdu, ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natolko odchýlil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Ústavný súd z tohto hľadiska preskúmal napadnuté konanie, ako aj rozhodnutie okresného súdu, a nezistil pritom žiadnu skutočnosť, ktorá by signalizovala svojvoľný postup tohto súdu nemajúci oporu v zákone.

V nadväznosti na námietky sťažovateľky ústavný súd poukazuje na § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku, podľa ktorého exekúciu súd zastaví, ak zastavenie exekúcie navrhol ten, kto navrhol jej vykonanie. Oprávnený môže bez akýchkoľvek procesných prekážok navrhnúť zastavenie exekúcie. V takom prípade niet procesného dôvodu, ktorý opodstatňuje pokračovanie v exekúcii a v ďalšom rozhodovaní súdu napríklad o podaných námietkach povinných. Dispozičná zásada, ktorou je ovládané exekučné konanie, sa prejavuje aj v spôsobe jeho skončenia. Ak ten, kto podal návrh na nariadenie exekúcie, navrhne jeho zastavenie, musí mu súd vyhovieť a exekúciu zastaviť (R 50/2004, rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. M Cdo 53/01 z 25. apríla 2002).

Podľa názoru ústavného súdu správne postupoval okresný súd, keď z dôvodu späťvzatia návrhu na vykonanie exekúcie túto v zmysle § 57 ods. 1 písm. c) Exekučného poriadku zastavil. Právne závery okresného súdu vyjadrené v napadnutom uznesení nemožno považovať za svojvoľný výklad a aplikáciu príslušných ustanovení Exekučného poriadku, ktorý by mohol mať za následok porušenie ústavou garantovaných práv sťažovateľky ako účastníčky exekučného konania, a niet teda ani príčiny na to, aby ústavný súd do týchto záverov zasiahol. Skutočnosť, že posúdenie veci okresným súdom nekorešponduje s posúdením sťažovateľky, sama osebe porušenie označených práv nezakladá.

V súvislosti s uvedeným záverom ústavný súd nevidí ani v ďalších námietkach sťažovateľky spočívajúcich v tom, že okresný súd mal skúmať pred vydaním poverenia súdnemu exekútorovi (i) splnenie povinnosti sťažovateľkou ako povinnou a (ii) existenciu „zásadného rozporu“ medzi návrhom na vykonanie exekúcie a exekučným titulom, príčinnú súvislosť medzi namietaným porušením základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 36 ods. 1 listiny.

2. Ako to vyplýva z citovaného ustanovenia čl. 127 ods. 1 ústavy, právomoc ústavného súdu poskytovať ochranu základným právam a slobodám je daná iba subsidiárne, teda len vtedy, ak poskytovanie tejto ochrany nie je v právomoci všeobecných súdov.

Sťažovateľka proti uzneseniu o zastavení exekučného konania nepodala odvolanie (podala iba proti trovám konania). V danom prípade sťažovateľke nič nebránilo, aby všetky svoje námietky uplatnené v sťažnosti presadzovala aj v odvolacom konaní na krajskom súde.

Vzhľadom na to, že sťažovateľka nevyčerpala všetky účinné prostriedky ochrany označených práv pred všeobecnými súdmi, hoci tak mohla urobiť, v okolnostiach danej veci pripadalo do úvahy odmietnutie sťažnosti aj pre neprípustnosť.

Berúc do úvahy uvedené skutočnosti ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako to vyplýva z výroku tohto uznesenia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. novembra 2011